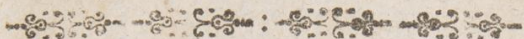

autem hominis fuerit Combassonius, relinquitur conjecturæ; quis promoverit typum libelli, vidimus supra N. 8.

CAPUT QUARTUM

De Citationibus Zachariæ Boverii tum Correcti, tum incorrecti.

Num. 1. Connexionem Caputum, quam Statueram aliàs arbitrariam, Modestus Verinus hîc mihi determinat, de Citationibus Boverii, post Tractatum de huic non dissentiente Bonito Combasson, assumendis; ingressum enim pro Combassonio stans, ipse subministrat pag. 283. me ità excipiens: „ Tenerrima Continuatoris
„ conscientia, aliter circa Zachariam Boverium,
„ & aliter circa Combassonium se gerit; Hunc
„ Apostolicâ proscriptione, ac prohibitione con-
„ fixum horret citare, etiamsi constaret, ipsum
„ hinc inde sana, & Sancta Scripsisse: Econ-
„ tra Boveriam non correctum, quem in suo
„ Dialogo part. 3. N. 44. à S. Congregatione
„ damnatum, & in Dialogo 2do damnata Le-
„ ctionis proclamat; hunc inquam non corre-
„ ctum Boverium sine scrupulo citat, & quidem
„ satis frequenter: non, ut ipsum refutet, sed
„ vel maximè, ut Epitomen Hierotheanam eò
„ Sanctius pungat, probâque Charitate suggil-
„ let, illique pretium, nescio quod in aliorum

, affirmatione accersat. „ An M. Verinus hic fortè de pretio Boveriano, quod in Indice Librorum prohibitorum taxatum est, Epitomi Hierotheanz pariter accersendo dubitet, problema sit. Similia verba etiam pag. 159. & 245. facit, excepto, quòd non satis fideliter addat Boverium inter *Damnatos* Matarenis vinculistenei: ubi loco similium verborum, debuisset probare, quòd Annales Boverii non correcti, sicut & Boniti Combasson libellus non sint *damnata*, seu mortaliter prohibita *Lectionis*, sicut *Dialogus Cont.* dixerat.

Num. 2. Scias imprimis mi M. Verine! me nunquam abhorruisse Combassonium in sanis hinc inde, & Sanctis, quæ habet; à citatione autem ejus abstinui, quia [ut suprâ audivisti] nec gloriosum quid, nec quidquam ex autoritate dicentis convincens ex Libro absolutè prohibito adducere potuissem; Sancta verò, & lana, quæ habet, etiam alibi inveniuntur; Imò si talia in egregia forma, & copia habuisset in suo libello, utique S. Congregatio Schema Correctionis ejus edidisset, & expungenda assignasset: prout fecit respectu Annalium Boverii, à quibus poterant paleæ, manente tritico, separari. Qualiter autem minùs verè, magisque callidè dicatur, quòd ego Boverium damnatum proclamaverim, vide suprâ Cap. 3. N. 20. Nisi quòd S. Congregatio in proclamatione me præveniens, id, quod ego dixi (scilicet libellum Combassonii,

& Annales Boverii non correcti, esse damnatae, & mortaliter prohibitae Lectionis) prohibitione publicâ Orbi Christiano proclamaverit. Quâ ratione autem ego Boverium non correctum citaverim (ut Scrupulum potius in Hierotheanam conscientiam rejiciam) statim exponam.

Num. 3. Antequam tamen id faciam, vellem interrogare: an ego Boveriam non correctam citaverim ex fine mihi afficto, scilicet: *Non, ut ipsum refutarem, sed ut ipsam Epitomen Hierotheanam eo Sanctius* (Sanctitate utique petita ex textibus prohibitis cum textibus *Epitomes* comparatis) *pungerem, probâque Charitate suggillarem?* Sanè, cum R. P. Hierotheus Boverianis principiis per omnia inhæserit, refutando in aliquibus ejus *Epitomen*, refutare etiam volui Boverium, saltèm incorrectum. Quia autem prædicta *Epitome* Boverium non correctum in variis non obscurè visa fuerat imitari; Ità ego adversariâ necessitate ductus, Boverium pariter non correctum citare, & cum Hierotheana *Epitome* combinare, sicque quodammodo similem ad similem ducere debebam: prout frequenter propositio damnata adducitur, & dicto, seu asserto Adversarii per argumenta adaptatur. Et hæc erat mihi ratio citandi Boverium non correctum, quam & R. P. Hierotheus, jam dudum antè *Discursus Polemici* editionem, unâ cum suo M. Verino legere potuisset in mea Epistola, quam ab initio præcedentis Capituli totam adduxi, in

quo istam rationem quare satis exposui, nimirum: ut appareret, *Hierotheanam Epitomen expunctos Boverii errores quasi resuscitasse*; ut autem id clarius appareat (quia id absolute vis) procedamus ad illa.

Num. 4. Discursus Polemicus (fortè ut cinerem vitans, in prunas incideret) pag. 157. sibi ex meo Dialogo Cont. sic objicit: *Boverius vult, ac perorat, quòd Capucinatorum nomen divinam quendam ratione, ac consilio excogitatum fuerit. Ad quod per sequentem mihi respondet invektivam: Dic, Sodes! ubi hac in Boverio correcto leguntur? an correctum, & incorrectum in statera tua equipondium habent? an Viri, an publici Scriptoris est, incorrecta proferre, correctam suppressere: his orbare, istis mundum imbuerè? erubescerem sanè, si emphatica hæc tam in me, quàm in ipsum contra me Oratorem videntur quadrare. Modestus Verinus eundem in Boverio correctum, seu expunctum, & in Epitome Hierotheana (salvo semper meliori iudicio) fortè adhuc corrigendum errorem in substantia repetit, & veluti rem in medio positam (licet ego illum, ut dignum erat, attigeram) intactum relinquit. Quod, ut appareat, vertatur tantum unicum folium in Discursu Polemico: ubi pag. 159. per modum novæ Objectionis contra me solvendæ, sed, ubi responsione tangenda erat, non attackæ, de nomine Capucini sic legis: Ori infantium nomen hoc de-*
super

super ingestum fuit; & hoc quidem satis fideliter ex meo Dialogo Cont. per ipsum allegatur: quia R. P. Hierotheus in sua Epitome pag. 264. de eodem nomine sic scripserat: *Quod infantium ori desuper ingestum nomen*; atque ego hoc cum Superiori errore Boveriano conjunxeram.

Num. 5. Nunc autem non amplius ego, sed cordatus Lector, secluso partium studio iudicet: Annon quoad substantiam idem, vel saltē omnino affinis videatur: *Nomen hoc divinā quādam ratione, ac consilio est excogitatum*, quod incorrectus Boverius habet, & iustū S. Congregationis in alia editione expungendum erat; ac illud: *Infantium ori desuper ingestum nomen*, prout ad quandam imitationem habet Hierotheana *Epitome*; & ex ipsa hic repetit M. Verinus: quod enim venit *desuper*, & quidem tam speciali, & extraordinariā ratione, ut ori infantium *desuper* ingestum dicatur, hoc fortē divinā quādam ratione etiam dici potest excogitatum, & e contra. Unde, si mihi moris esset, possem hic eodem modo contra M. Verinum *Dic-Sodiare*, sicut ille suprā contra me: idque à potiori; nam si incorrectum eatenus imitari licuerit, cur non & mihi illud citare, & cum eo, quod fortē corrigendum erit, combinare licebit? quadrat hic illud S. Augustini Epist. 178. *Qui disponit arguere, non faciat, unde alium nititur accusare.*

Num. 6. Dices tamen cum M. Verino, S.

Congregationem Similia verba , ac expressiones in Boverio non correxisse , sed intacta reliquisse ; prout in *Discursu Polemico* non dissimilia adducuntur ex ipso Boverio jam correcto ; Videlicet , quod clamor ille puerorum procul dubio à Deo , qui linguas infantium docet , profectus intelligatur . . . appellatione quasi de Calo delapsa ; & quod in hanc sententiam conspiret Author Historiæ Romualdinæ , qui rem paucis verbis attingit , ita scribens : *pueris post eos acclamantibus Capucinos , eâ acclamatione tale illis nomen remansit , & ex ore infantium perfecta est laus.* Ad quæ respondeo : quod talia verba , quia absolute non procedunt , tolerata fuerint , licet per hoc non positive approbata , seu veluti inoppugnabilia iudicata : per hoc enim , quod ibidem dicatur *appellatio quasi de Calo delapsa* , satis etiam à contextu excluditur via extraordinaria , & supernaturalis : nam quasi sumitur pro *ferè* , & est adverbium similitudinis , quâ & dici potest homo incedere , quasi Leo esset. Dictum in Historia Romualdina pariter cum Hierotheana locutione absolute non coincidit , potestque illud : *ex ore infantium perfecisti laudem* , similitudinariâ exaggeratione etiam in naturaliter evenientibus applicari , absque iudicio sensûs nimium mysteriosi. Tandem , quicumque etiam mihi in hoc non consentit , equidem fatebitur , quod ansam habuerim sufficientem-

ficientem, expunctum Boverii dictum citare, ac cum Hierotheano asserto conferre.

Num. 7. Interim, dum R. P. Hierotheus narraverat, qualiter visis primis Capucinis pueri Camerinenfes post ipsos clamaverint: *Capucini, Capucini*, subitoque per ipsum, *pueris in infantes* transformatis, ille idem nomen hoc *ori infantiam* desuper ingestum, absolutè edixerat, ego per parvam parenthesin, parvâque crisi addebam: *forte sicut ori puerorum clamantium post Elisæum*; quibus verbis meis in octavo peccantibus, ut ea non nihil aggravaret M. Verinus pag. 160, illa citans addit: *Calve, Calve*; atque contra me sic procedit: „ En quàm „ bella consonantia puerorum de Bethel per „ *Calve, Calve*, illudentium Elisæo propheta, „ & puerorum (*questio est de infantibus*) qui Ca- „ merini post Neo-reformatores *Capucini, Ca- „ pucini*, clamabant! En quàm apta utrarûm- „ que rerum, seu Historiæ utriusque connexio! „ nomen, quod Camerinenfes pueri Capuci- „ nis gaudenter, ac reverenter dabant, pro- „ sequitur nunc omnis ætas, percipitur in om- „ ni mundo, ac approbatur ab Apostolica Sede: „ at verò cognomen, quod â pueris Bethelen- „ sibus imponebatur Propheta, improbatio- „ diedum mundus, ac extemplò castigat Deus. „ Allatum itaque simile, quamvis disconve- „ niat ordine toto, convenit tamen quàm op- „ timè cum Apostoli verbo: *Charitas non agit* „ *perpe-*

„ *perperam, non amulatur.* „ Ità M. Verinus.

Num-8. Sanè, si etiam nomen hoc à puerorum petulantia (quæ ab infantibus abest) originem habuisset, & hoc non obstante sacra Familia Capucinatorum [qui à Clemente VII. in Bulla *Cum sicut accepimus.* data 9. Aprilis 1534. *Fratres Caputiati* appellabantur] modicam hanc nominis mutationem assumpsisset, *Caputiatorumque* Congregationem sese appellasset; equidem verum esset, quòd nunc & *rale* nomen prosequeretur omnis ætas, perciperetur in omni mundo, & approbaretur ab Apostolica Sede: nisi fortè finxeris, sanctos talismodi Congregationis gressus, & progressus à nomine dependere. Ubi insuper adhuc posset aliquis quarere, cur non & nomen *Caputiati* ori vel calamo Clementis VII. desuper ingestum dicatur? Deinde si sacræ Cardinalium Congregationi adeò displicuerit impositionem illius nominis tam mysteriosam dicere, ut propterea verba superius allegata, & alia inferius alleganda iusserit in Boverio expungi: an ego tantum Mysterium subesse discredens (dum simile Mysterium aliis verbis de novo innuitur) sub dubio, & per adverbium *fortè* possibilem puerorum petulantiam insinuans, ac minus propriè sic dictos *quàm optimè infantes* cum Bethensibus non infantibus, sed *pueris* comparans, dicendus sim *perperam, & amulante Charitate agere.* Profectò Observantes pro varietate

tate locorum, *Soccolantes*, *Calepodier*, & àt M. Verinus alibi retulit *Knodeler* nominantur, quæ nomina, possibile est, quòd à puerorum, vel aliorum puerizantium insolentiâ originem habeant, & equidem à prædictis (sinè mysterio tamen) portantur satis honorificè. Legitur in nostris Chronicis de quodam (cujus mihi pronomen excidit, nec vacat inquirere) quòd partes infidelium ingrediens pueros habuerit (fortè insolenter) postclamantes. *Motonilia*, *Motonilia*; Unde [præsertim, cùm verbum hoc in illa lingua paupertatem denotaret, ipsiusque statui, & lacerato habitui satis conveniret] voluit deinceps dici, & etiam dictus est, à *Motonilia*.

Num. 9. Rursus eodem loco, quo suprâ objurgor, quòd allegaverim Boverium comparantem nomen Capucinatorum sanctissimo Nomini Jesu propter merita Crucis imposito; ubi hâc seîe reprehensione ad me inclinat M. Verinus: *Sacra Congregatio hac Boverii verba jussit expungi, Continuator reproduxit expuncta; que volente Româ sepulta jacebant, legentibus reviviscere facit Charitas, qua foris pellit timorem.* Ast omisit hîc M. Verinus illa, quæ ego post allegata duo compuncti Boverii loca immediatè addideram, scilicet: *non discordat ejus Compendiator R. P. Hierotheus, dum Epitom. pag. 264. inquit: Quod infantium ori desuper ingestum nomen.* Imò ne verbulum quidem facit, de mea illa

illa Combinatione R. P. Hierothei cum Boverio incorrecto; cum tamen in hoc meum potissimè staret argumentum, apparerètque macula, vel saltèm suspicio, quam non legniter debuisset ab Hierotheana *Epitome* abstergere; præsertim dum mea se discussurum promittens, pag. 157. inquit: *Percipienda, quin & discutienda nunc veniunt, qua Continuatoris Charitas hanc circa materiam, partim Sarcasticè, partim minùs verè, minùsquo fideliter affert.* Fortè illa ipsius inadvertentia provenit, vel ex nimio fervore, quo mihi vellet Boverii incorrecti citationem obtrudere; vel nimis forti persuasione, quòd ego incorrectum Boverium non citarem, nisi (quemadmodum suprà dicebat) ut *Epitomen* Hierotheanam eò *Sanctius* oppugnarem: Cum ego tamen potius intimam istorum duorum, quantum ad allegata, conjunctionem, atque affinitatem intenderim manifestare, satis alienus ab utròque.

Num. 10. Ego interim bonâ fide præfatæ Combinationi subjunxeram: *Sanè in nomine non est ponenda Religio, præsertim illa RR. PP. Capucinatorum, cujus cum laude prerogativa fundatur in ipsa re; sicut nec Observantibus de suo nomine est gloriandum, etsi illud per Universale Concilium dignoscatur esse impositum, & quidem ex ipsa Regula Observantia.* Ast ultima illa verba mea, M. Verinum nonnihil videntur offendere; Unde pag. 161. sibi inde objectionem faciens

ciens ad illa respondet : „ Fratres de Familia id-
 „ circo per Concilium Constantiense insigniti
 „ sunt nomine *Minorum Observantium* , quia
 „ non cum Privilegiis, prout Minoribus Con-
 „ ventualibus permiffum, ac folitum erat;
 „ fed absque his, ac Strictiùs Regulam serva-
 „ bant : hâc itaque Fratrum Minorum speciali
 „ Familiâ possidente jam Regularis Observan-
 „ tiæ nomen, Pontificibus placuit Capucinis
 „ noviter in Ordine natis, qui strictiùs qui-
 „ busvis cæteris ipsam Regulam profitebantur,
 „ tum indulgere, tum attribuere nomen, quo
 „ verior, & antiquior habitûs Minoritani
 „ forma, quam præter puriorem Observan-
 „ tiam Regulæ resuscitaverant, ac præfere-
 „ bant, exprimeretur : Regulam quippe ad
 „ habitum Minoritanum ex se pofcere Capu-
 „ tium eidem habitui absque Mozetta vel Sca-
 „ pulari affutum, in quæstione mox fecutura
 „ probabitur &c. „ Ego è contra puto, quòd
 „ superiùs de trita illa Cantilena tractaverimus
 „ modò usque ad nauseam ; Quantumcunque
 „ autem derivationem hujus nominis à veriori,
 „ & antiquiori habitûs forma, unà cum puriori
 „ Observantia resuscitata non capio (fortè equi-
 „ dem alius à me capiet) eam tamen libentiùs
 „ concesserim, quàm nomen illud ori *Infantium*
 „ sustinuerim esse desuper ingestum. Non est
 „ equidem, cur timeat M. Verinus, me Obser-
 „ vantes, qui conformiter ad sententiam Pontifi-
 „ ciam

ciam Cap. I. N. 3. relatam, veriore, & antiquiore habitus Minoritani formam possident, etiam nomen à tali antiquitate, seu forma Caputii derivatum sibi vindicare contendunt: quia non agitur de nomine, sed de re significata, unde, dum Ciceroni nominis sui derivatio à *Cicera* objiceretur, respondit: *Quasi non & nomen Fabiorum à Fabis, & Lentulorum à Lente haberi videretur.*

Num. 11. Secundam partem Objectionis, quam M. Verinus sibi ex me facit, constituit in hoc: *Capucini autem dicuntur à Caputio, sicut Petrus à petra.* De qua equidem comparatione quasi mea, nullam in responsionibus mentionem facit, fortè hæc ipsi non displicet, quia satis in Evangelio mysteriosa est. Ast mi M. Verine! ubi quæso talia verba assertivè prolata in meo *Dialogo Contin.* legisti? pro his quidem illum citas pag. 138. ubi quidem locus te non fallit, sed verba, vel tu fallis in verbis; nam si relegeris, invenis ità à me scriptum: *Interim per me liceat, tam mysteriosè dicere Capucinos à Caputio, sicut Petrus à petra.* Putaresne, me assertivè loqui, si dicerem: *Per me liceat nomen Capucini divinâ quâdam ratione excogitatum dici* quod quia Congregatio prohibuit, ego non intenderem dicere, nisi avertendo, vel ut liberarer à vexa. Quidquid dixerit alius, ad cujus errorem ego me permissivè haberem.

Num. 12. Ulteriùs ob citationem Boverii

venio Dic-Sodiandus: nam M. Verinus pag. 244. sic de me scribit: „Deducitur quid, Somniasse Continuatore nostrum, dum in *Dialogo* suo pag. 59. N. 70. dixit: nisi velles somnare cum Boverio, quod Spiritus ille Observantia, quasi per transmutationem Pythagoricam de Corpore Observantino transferit ad Capucinos. At dic nunc sodes! an correctus, vel incorrectus; an in Apparatu, an in Annalibus? quo anno, & quo numero Boverius somnia tam inepta procerit? & quia neque numerus, neque annus, neque locus, in quo profant, nominari valent, hinc valere, sive locum hinc habere poterit, quod Augustinus in Psalmum 63. scripsit: *Verè tu ipse obdormisti, qui scrutando talia defecisti.* Hæc M. Verinus, sed rogo, ne ad triumphum nimis festinet, nam qui nimium properat, tardiùs pervenit, & ut in proverbio est, *canis festinans, cacos parit catulos.*

Num. 13. Imprimis patet ex meis dictis, quòd non verba, sed sententiam Boverii, & quidem ob rationes postea adducendas, non correctam volui adducere. Ipsam autem, quam intendebar sententiam, non ego somniavi, sed ea in Boverianos Annales pro futura correctione inciderat, & publicè se presentabat, prout unico verso folio, scilicet pag. 247. ipsemet M. Verinus & locum, & numerum, quæ à me nominari petit, assignat; imò usque adeò

lineam refert ibi : *in demonst. 11. num. 22.*
linea 14. & 15. expungatur: Ob communam Or-
dinis à Regulari Observantia lapsum, ac mollities
passim. Ubi, si juxta ipsum Ordo communi-
ter à Regulari Observantia fuerit dilapsus, sic-
que hæc Communitatem, seu Corpus Ordinis
deseruerit, & in ipsis (ut simul asserbatur)
PP. Capucinis resuscitata fuerit; cur non posset
sub quadam comparatione dici, quòd Boverius
contra rei veritatem fingendo, somniaverit,
quasi Spiritus Observantia per transanimatio-
nem Pythagoricam de Corpore transierit ad
Corpus: eò vel maximè, quòd O do aliquis,
sinè Observantia Regulari, sit veluti Corpus
sinè Spiritu; Retrahat proinde M. Verinus tex-
tum S. Augustini contra me citatum, sibi que
illum applicet per suam Dic Sodes. Nec non
applicet illum defentæ à se Epitomi Hierothea-
næ, quæ in Corpore Observantino, obscura-
tum aurum, mutatúmque colorem optimum
allegans, necessitatem separationis primorum
Capucinatorum tantam fuillè exaggerat, ut post
impestratam separationem asserat, Familiana
Capucenicam ex tunc, usque in hodiernum diem
has cum Davide Deo posse dicere gratias: nisi
quia Dominus adjuvit me, paulò minùs habuisset
in inferno anima mea. An autem ibidem, sal-
vis suis contextibus per infernum intelligi possit,
ac debeat sepulchrum examinabimus cap. seq.
Videt interim cordatus Lector, quâ ratione, &
motivo

motivo passum illum in Boverio expunctum, in suo æquivalenti citaverim; non ut *Sacrius pungerem*; sed ut non obscuram expressionum prohibitarum imitationem, requisitus nonnihil exponerem; atque ut appareat, quod Annuum Boverii iusta prohibitio, & expunctio, Observantibus quidem satisfactionem dederit; sed non (prout S. Congregatio utique sperabat) à similibus evulgandis dictionibus, scriptisque publicis omnimodam pacem; Ubi proinde non discordat dictum Cassiodori Lib. 1. Variarum Epist. Epistol. 5. *Cogi debet, ut sit quietus, qui suo vitio renuit esse pacificus.*

Num. 14. Non frustra etiam, sed ad hunc ipsum finem minus Charitativum, in *Epitome Hierotheana* adducebatur, & in Discursu Polemico (ut cap. præced. meminimus) ad ornatum universi repetitur: quod nulla Reformatio, exceptâ Capucinicâ, facta fuerit centenaria, quin passa sit relaxationem. Sanè observent sua Capucini, suâque observent & Observantes: Meo videri talis comparatio est odiosa; & nescio, an Recollectina Reformatio, quæ paulò ante Capucinicam (ut Reformatio præ-existentis Ordinis esset) non extrâ, sed intrâ Ordinem, ad priorem Regulæ Observantiam inter Observantes excrevit, & non minus multum dilatata est, talem mereatur censuram. Saltè statuta Recollectorum puram Regulæ Observantiam urgent, & defectus puniunt; si

quæ proinde displicent, facta respiciunt, non jura; unde etiam facti experientia respondeat, & non ego: de iis enim, quæ tam inter nos, quam alios hinc inde inordinabiliter fiunt, reddi non potest ratio congrua, prout ad similia objecta replicat S. Bonaventura in *Determinat. Quæstion. Quæstione 2.*

Num. 15. Interim hæc Combassonii Censura ad publicum repetitur, & sic quisque suo arbitrio modulatur, quæ accepit, quemadmodum de suo arbitrio composuit ille, qui tradidit, ut inquit Tertulianus de Præscript. contr. Hæret. ad quod etiam alludens Seneca Lib. 2. de ira. Cap. 9. ait: *Quisque sequitur priores malè iter ingressos: quid mi habeant excusationem, cum publicâ viâ erraverint.* Nihilominus Recollecti suos confidentes naves, labentemque fervorem, sentiunt cum S. Bonaventura loco sup. cit. q. 19. dicente: *Omne, quod non habet esse à se, deficiendo deficit,* quapropter nec ipse Planetarum Syderum Rex maculis caret, quibus subinde natus ejus splendor intercipitur. Quilibet ergo proprium pectus suum percutiat, non alienum: aliunde monente Scripturâ, Eccli. 11. *de ea re, quæ te non molestat, ne certes: & quæ audire nolles, alteri ne dixeris; sed mitiget te illud Claudiani in Eutrop. Lib. 1. Clementia cunctis in similes, animosque ligans consortia damni.* Non vertatur mihi proinde in malum, quod expuncta cum fortè expungendis, etiam in hoc passu, combi-
naverim.

Num.

Num. 16. Accusor in superius in *Discurs. Palem.* pag. 242, quod communicata per Typum Boverianæ correctionis exemplaria, vel necdum legerim, vel speciem id nescientis assumpserim, dum in *Dialogo Cont.* pag. 21. scripsi, ex Boveriana Capucinatorum Historia herbas Colocynthis à mitioribus, & Zizania separari potuisse manente tritico saltè *hinc inde* sub paleis. Ad quod reponit M. Verinus, triticum in eadem historia *non hinc inde, sed cumulatim, & uberim; non sub paleis, sed conspicuè, ac ventilatum post adhibitam correctionem mansisse...* Deinde probando, quod incomparabiliter major in Boverianis Annalibus quantitas remanserit tritici, quàm palearum, quas extra meum intentum sumit pro illis, quæ expuncta sunt. Et postquam *Charitatem* meam cognominaverat *obgannientem*, dictum meum iteratò allegat: *Audistis, quod Zacharias Boverius scripserat Annales, seu Capucinatorum historiam, in qua herba Colocynthis à mitioribus, & Zizania poterant separari, manente tritico hinc inde sub paleis Dial. Cont. pag. 21.*

Num. 17. Imprimis Dominus noster Modestus Verinus hîc Dialogum meum callidè & infideliter citat, ut ansam contra me tumultuandi apparenter inveniat: nam, ut Discursum ejus seorsim legentes, eò faciliùs deciperet, fidemque eis faceret, quod ego majorem quantitatem palearum, & Zizaniorum astruxerim, omittit in

utraq̃ue Citationē textūs , adverbium *adhuc*,
 sicut & expressum *Comma*, quod ego inter *ly tri-*
ticum, & tō saltē ordinatē posueram, dicens:
Zizama poterant separari manente tritico, saltē
hinc & inde adhuc sub paleis. Proūt in citato meo
Dialogo cullibet patere potest. Jam textu hoc meo
 itā stante, nunquid cordatus Lector invenit con-
 trarium illi, quod mihi suprà imponitur? M.
 Verius mox Theologo unius anni me postpo-
 nit, mox ad grammaticum pro mea instructione
 remittit: Ego autem, quia ipsum suppono esse
 Theologum, non ad grammaticum, sed ad
 ipsas cum paulisper hinc deduxerim grammatice-
 les Regulas. Si separatis Zizaniis in Boveriano
 opere maneat Triticum, saltē hinc & inde
 adhuc sub paleis, jam hinc & inde paleæ adhuc
 sunt circa triticum, sicque illud *hinc & inde* non
 appellat ad triticum, utpote à quo per interpo-
 situm *Comma* separatur; sed ad ipsas appellat
 paleas, quæ proinde in minori, quàm triticum
 quantitate invenibiles asseruntur. Intellige à
 simili: Si dixissem, in Religione quantumcun-
 que reformata, Vigente Regulari Observantiâ,
hinc inde adhuc esse defectuosos; posset quis
 simili infidelitate, ac minùs equidem subtili calli-
 ditate, meam Veritatem invertere: veluti vigente
hinc inde solùm regulari Observantiâ, darentur
 defectuosi, quasi in majori numero; quæ tamen
 inversio vix contingeret, nisi Dic-Sodianda
 quædam Charitas omisso *Commate*, ipsum
 etiam

etiam auferret adverbium *adhuc*. Illi profecto, qui sic Ollæ vestigium in cinere turbato querit, apponi posset illud Horatii: *Quis tibi consilium submisit inutile tandem Divorum, sanamque exemit pectore mentem?* Si fallax hic etiam Calliditas non est operata: optandum equidem foret, ut, sicut pro oculis, ita & pro intellectu darentur specula, vel conspiciilia: nam quia hic de necessitate sibi ipsi speculum est, non raro decipitur: præsertim, si & requisitum oculis speculum, seu conspiciillum non applicatur. Sanè *litteras omittens aut truncans, aut lacerans falsi reus est*. Bart. in tit. ult. ff. de leg. Cornel. de fals. *Et falsificans acta, cadit causâ*. Blum. Pract. t. 51, N. 80.

Num. 18. Deinde, nec quidquam injuriosum, nec aliquid à veritate alienum continetur in superiori meo non falsificato asserto. Nam per Zizania ab Annalibus Boverianis per S. Congregationem separata, intelligo ea ipsa, quæ tanquam expuncta refert M. Verinus, simulque alia, quæ referre omisit, equidem post inquisitionem expuncta; ad quæ cum ipsa Purpurata Congregatio dignata fuit vigilantem extendere Virgam correctoriam, ego non erubesco à M. Verino dici *Ludi-Magister*, ex eo, quod in ipsius iudicio. *Ludi-Magisterialiter* dixeram, nomen Authoris scriptum fuisse inter petulantes. Per triticum autem convenienter denotaveram illa, quæ in præfatis Annalibus S. Congregatio duxerat relinquenda: quia hæc autem Congregatio

intolerabilia solum offendicula è medio tollere affolet, absque eo, quòd privatarum Historiarum veritatem, aut probabilitatem assumat in singulis perscrutandam; hinc paleas supra memorato tritico, non universum, seu pro majori parte, sed *hinc inde adhuc* adherentes, appellavi ea, quæ passim adhuc in Boverio correcto fundatissimè oppugnantur, & quibus S. Congregatio (quæ & ipsa Mandum in suis Disputationibus relinquit) non majorem intendit addere auctoritatem, quàm, quæ ex natura rei, & facti inest. Et cur hic per paleas offendissem, cum & sub *palearum* nomine plurima legantur in nunquam satis laudato Decreto Gratiani? excepto tamen, quòd hoc contradictionibus non scateat, quæ paleæ prorsus inutiles, & sese invicem destruentes sunt; quibus reverà non caret Boverius etiam correctus, ut videre est in Speculo Apologetico P. de Riddere, & in Apologia P. Hauzeur, &c.

Num. 19. Non absimili, parùmque fidâ fidelitate Epitome Hictotheana me citaverat allegans me Boverianos Annales dixisse *absolutè damnatos* (NB. ex errore addideram: *Suspensas respectivè, prohibitos: & damnatos*) & equidem ego in terminis addideram: *Donec corrigantur*. Quæ sanè clausula non prohibitionem absolutam, sed conditionatam, seu suspensionem indicat. Ad hunc locum me impugnans M. Verinus pag. 244. dicit: „ Quamvis autem hic novus Censor in

„ Con-

„ Continuatione sui Dialogi pag. 18. cruditeri,
 „ & malesonantiae sui verbi, totum alium ad-
 „ nitatur inducere, nihil aliud tamen inde re-
 „ sulcat, nisi quod intelligentiores, ex effugiis
 „ ibidem quaesitis probè capiant, agnitum ma-
 „ lesonans, quod ex calamo astuosius Charita-
 „ tivo profilit. revocare, durum ipsi, inde-
 „ corumque videri, indeque & iptum his prope
 „ tangi, quae Waddingus ad annum 1625. Num.
 „ 16. scribit: *Eger animus ardori ingenito us-
 „ que adeo temperare non potest, ut iudicia velit,
 „ quae dixit.*

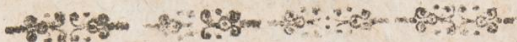
Num. 20. Nemo non videt ex dictis supra
 num. 1. me nonnullum errorem meum agno-
 visse, & in quantum requiri poterat, revocasse
 dicendo, me per terminum illum *damnae*, ni-
 hil aliud intendisse, aut intendere potuisse, quam
Annales huiusmodi esse *damnae*, seu *mortaliter*
prohibita lectionis, quod tanquam omnibus ve-
 rum, & publicum, centies repetere liceret, ni-
 hilque contra hoc assertur; imò hic est sensus
 genuinus, totius rei Veritati accomodatus, &
 quem intelligentiores probè capiunt, non ex
 effugiis provenire quaesitis, sed ex consonantia
 sufficientis Charitatis, quâ (concurrente veri-
 tatis exigentiâ) scapham *scapham* appellamus.
 Verum in Discursu Polemico, Hierotheanae Epi-
 tomes defensivo, non invenitur revocatum, ex-
 cusatum, aut inadvertentiæ adscriptum, quod
 in citatione verborum meorum omisisset addere

id, quod ego expressius addideram, scilicet: *donec corrigatur*; sicque errore (etiam post exceptionem in 2do meo Dialogo factam) nec agnito, nec mentionato, invertitur meritò supra allegatus textus contra Adversarium, illique dicitur: *Ager animus ardori ingenito usque aded semperare non potest, ut indicta velit, que dixit.* Scilicet me locutum fuisse absolute, & sine clausula, quod falso mihi impositum fuerat.

Accedit, quod ignoscendum adhuc fuisset, si M. Verinus totam hanc rem involvisset silentio, Ast! reparatum nonnullum errorem meum, continuo veluti irreparatum adducens, sine fine pugnat: & equidem de Hierotheana infideli, minusque vera citatione tacere novit, sicut piscis.

Nam. 21. Pro fine hic circa citationem Boverii notaverim, quod notat Author *Orbis Seraphici* Tom. 2. Lib. 10. dicens: *Cum Zacharias Boverius de Capucinorum Origine, atque progressibus duos Annalium Tomos exscripserit, qui deinde per Decretum Sacrae Congregationis Indicis, ad correctionem usque, subre suspensi; Anno tandem 1652. Sub innumeris Correctionibus fuerunt ab eadem S. Congregatione restituti; Cum tamen Correctiones ipsa non fuerint usque huc suis locis adaptata, difficillimum est, licitum ab illicito discernere, adeoque applicatione maximam laborandum.* Quod ille Author quidem scribebat Anno 1655. Observandum autem venit pro eo, quod M. Verinus Correctionem Boverii tam modicam glorie.

glorietur esse factam; quæ etiam reverà modica censeretur, si non plura, quàm ipse nimis parcè recitat, fuissent castigata. Fateor equidem, me integram corrigendorum Synoplin nuquam vidisse; Nec M. Verinus mihi illam fuisse communicaturus.

CAPUT QUINTUM

De Citationibus S. Scripturæ, & de Cardinali Vitellio.

Num. I. Quamvis Justus non sim, nisi eâ Justitiâ, quam peccator à fonte omnis justitiæ deprecando desiderat: ero tamen accusator mei (in quantum opus fuerit) in principio sermonis. Modestus Verinus pag. 201. sibi ex me objicit sequentia: „ Dum P. Hierotheus dicit, quod „ nostra statua Observantium Caputium gestet, „ primatum Ordinis à Capite statux, quam- „ vis non velit, pro Observantibus assertit, ac „ quasi ex psal. 132. concludit: quod ipsi ceu „ Minores hierarchici sint, sicut unguentum „ in Capite, quod descendit in barbam ... & „ in oram Vestimenti. Dial. Cont. pag. 161. „ Ad quæ quidem respondendo me vix tangit, invehendo tamen pag. seq. ait: „ Cæterùm, „ quod attinet allegatum propheticum textum, „ sicut is inconvenienter, adeoque & irreve- „ renter adducitur, ac applicatur, ità nobis „ per